

Full diocesà

11 de gener del 2015

p5 – Obertes les inscripcions a l'Institut de Ciències Religioses

p6 – Decisiva mediació papal per al desbloqueig de les relacions EUA-Cuba

Imatge del Riu Jordà

Les conseqüències del baptisme

El baptisme de Jesús no és el sagrament del baptisme; fou l'acte penitencial que practicaven els deixebles de Joan i que en Crist significava l'inici de la seva obra salvadora. Però ens fa pensar en el nostre baptisme i en les seves conseqüències.

El baptisme ens eleva de l'ordre natural al sobrenatural, un canvi immensament més gran que si un animal passés a persona humana o a àngel. El baptisme no anul·la la llibertat humana; però, un cop nascuts a la vida sobrenatural, ja no podem retrocedir a la vida natural: per a bé o per a mal, la marca baptismal és inesborrable.

El baptisme ens fa fills de Déu i germans de Jesucrist: ¿l'estimem, l'honorem, hi comptem?

El baptisme ens fa temples de l'Esperit Sant: ¿respectem el nostre cos i el dels altres?

Pel baptisme som fets germans dels altres homes, especialment dels qui són batejats. ¿És així com estimem i ens tractem en totes les nostres relacions humanes?

El baptisme ens constitueix hereus del cel. ¿Hi pensem sovint, que és allà on tenim la nostra estada definitiva, i no aquí, on potser anem plantant unes arrels desordenades?

El baptisme ens ha deslliurat del pecat original, però en resten algunes conseqüències. ¿Ens en recordem, davant el dolor, la mort i les investides del mal?

El baptisme no és un simple expedient o «festa cristiana de naixement»; és un misteri molt gran, ens empelta en Crist i ens fa fills de Déu.

«A l'instant, quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava...»

Baptisme del Senyor / Cicle B

Lectura del llibre del profeta Isaïes

Això diu el Senyor: «Aquí teniu el meu servent, de qui he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha complagut la meva ànima. He posat en ell el meu Esperit perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin les seves decisions. »Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls que han quedat cecs, per treure de la presó els encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la fosca.»

(42,1-4.6-7)

Salm responsorial

Que el Senyor beneeixi el seu poble amb el do de la pau.

(Salm 28)

Lectura de la primera carta de sant Joan

Estimats, tothom qui creu que Jesús és el Messies ha nascut de Déu, i no hi ha ningú que estimi el pare sense estimar els fills que han nascut d'ell. Si estimem Déu i complim els seus manaments, no hi ha dubte que estimem els fills de Déu, ja que estimar Déu vol dir guardar els seus manaments. I aquests manaments no són feixucs, perquè cada fill de Déu és un vencedor del món. La nostra fe és la victòria que ja ha vençut el món. Qui venç el món, sinó el qui creu que Jesús és el fill de Déu? Ell, Jesucrist, ha vingut a complir la seva missió per l'aigua i per la sang; no per l'aigua solament, sinó per l'aigua i per la sang, i l'Esperit en dona testimoni, ja que l'Esperit és la veritat. Perquè són tres els qui donen testimoni: l'Esperit, l'aigua i la sang, i tots tres concorden. El testimoni dels homes, tot i que nosaltres l'acceptem, no es pot comparar amb el de Déu. Doncs bé, el testimoni que donen aquests tres és el de Déu a favor del seu Fill.

(1,7-11)

Lectura de l'evangeli segons sant Marc

En aquell temps, Joan predicava així: «Després de mi ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni

d'ajupir-me a deslligar-li la corretja del calçat. Jo us he batejat només amb aigua; ell us batejarà amb l'Esperit Sant.» Per aquells dies Jesús vingué des de Natzaret de Galilea, i Joan el batejà en el Jordà. A l'instant, quan sortia de l'aigua, veié que el cel s'esquinçava i que l'Esperit, com un colom, baixava cap a ell, i es va sentir una veu des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut.» (5,1-9)

«No crida ni alça la veu, no es fa sentir pels carrers, no trenca la canya que s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la...»

Joan batejà Jesús en el Jordà

Joan Mir i Tubau, prev.

Avui celebrem la festa del Baptisme del Senyor. Una ocasió propícia per a donar gràcies a Déu pel do del baptisme i per a pensar en les responsabilitats i drets i deures que es deriven d'haver-lo rebut. En el Catecisme de l'Església Catòlica s'expliquen molt bé els efectes del baptisme i se subratlla que els dos efectes principals són la purificació dels pecats i el nou naixement en l'Esperit Sant. Aquests dos efectes se simbolitzen en la immersió en l'aigua, que evoca la mort al pecat, però també la regeneració i el renovellament, la vida nova, la participació en la naturalesa divina.

Sant Lleó el Gran, papa (+461), per tal de fer prendre consciència de l'abast d'aquesta vida nova que estrenem amb el baptisme, dirà: «Adona't, cristià, de la teva dignitat; fet partícip de la naturalesa divina, no vulguis retornar, per una vida endolentida, a l'abjecció d'abans. No oblidis de quin cap i de quin cos ets membre. Recorda't que has estat alliberat del poder de les tenebres i has estat portat al Regne i a la llum de Déu. El sagrament del baptisme t'ha fet temple de l'Esperit Sant.»

Acollir amb goig aquesta transformació espiritual i saber-ne extreure les conseqüències és l'acompliment de les paraules del profeta Isaïes: *veniu a mi i us saciareu de vida* (lectura primera), és *haver nascut de Déu* (lectura segona) i és, com Jesús en el Jordà, sentir la veu de Déu que ens diu: *Ets el meu Fill, el meu estimat, en tu m'he complagut* (evangeli).

La imatge

Retaule de la Trinitat

G. Guàrdia

Seu de Manresa

Jesús, batejat amb aigua, ungit amb l'Esperit Sant i com a Fill en qui el Pare es complau, és conductor del nou poble de Déu. Nosaltres, incorporats a ell pel baptisme, animats pel seu Esperit, hem de menar una vida en què el Pare es pugui complaure.

Agenda

Lit. hores: Setmana I

12 dilluns

—Sant Arcadi, màrtir (+304)
Hebreus 1,1-6 / Salm 96 /
Marc 1,14-20

13 dimarts

—Sant Hilari, bisbe i doctor de l'Església (315-368)
Hebreus 2,5-12 / Salm 8 /
Marc 1,21-28

14 dimecres

—Sant Fèlix de Nola, prevere. (+260)
—Sant Malaquies, profeta (415 a.C.)
Hebreus 2,14-18 / Salm 104 /
Marc 1,29-39

15 dijous

—Sant Maur, abat (511-583)
—Sant Plàcid, monjo
—Sant Pau, primer ermità
Hebreus 3,7-14 / Salm 94 /
Marc 1,40-45

16 divendres

—Sant Marcel, papa i màrtir (+308)
—Sant Honorat, abat (+429)
Hebreus 4,1-5.11 / Salm 77 /
Marc 2,1-12

17 dissabte

—Sant Antoni, abat (c.251-+c.356)
Hebreus 4,12-16 / Salm 18 /
Marc 2,13-17

18 diumenge II de durant l'any / Cicle B

—Santa Beatriu, verge (s.XIII)
—Santa Josefina Bakhita, verge
1 Samuel 3,3b-10.19 / Salm 39 /
1 Corintis 6,13c-15a.17-20 /
Joan 1,35-42

Visita al Ripollès: l'oeu Déu entre muntanyes i turons

Crònica de la visita pastoral a l'arxiprestat del Ripollès (I) - Joan Casas Griera, prev.

El senyor bisbe començà la pregària per a la visita el divendres dia 30 d'octubre, celebrant la missa, com de costum, a l'altar de sant Bernat Calbó, en què afirmà: «Si en el segle IX la fe va tornar a fer-se present en aquestes terres del Ripollès, ara en el segle XXI aquesta mateixa fe ha de ser anunciada de nou amb força, ja que la fe cristiana no és coneguda per molts dels qui conviuen amb nosaltres.»

Tregurà. El dia 1 de novembre, sota un sol joiós i un clima benigne, aquesta ha estat la primera parròquia visitada. El senyor rector, Mn. David Compte, rebia el bisbe guardant-li aparcament. Era un dia de molts cotxes a l'alta muntanya. Tregurà és la parròquia més alta del bisbat, situada a 1.420 metres sobre el nivell del mar. Acabada la missa, visita al cementiri encimbellat a l'esquena de l'església. Tothom pregà pel seus difunts. Baixàrem amb una certa recança, resant la frase que un rector contemplatiu va fer pintar al presbiteri: «L'oeu Déu entre muntanyes i turons.»

Vilallonga de Ter. Arribàrem a la bella església parroquial, que es manté sòlida i ferma com una catedral, amb carreus rosats del granit del país. Un bon grup de feligresos cantà joiosament la missa estacional. Molt atents al sermó episcopal. Un eixint de missa cordial i curull de notícies pirinenques entorn de la cacera i els bolets.

Santa Maria de les Llosses. Era el 2 de novembre, molta gent a la missa estacional. Hi vingueren famílies de fora que tenen difunts al cementiri. El senyor rector, Mn. Melitó Tubau, ho tenia tot a punt i ens anava introduint. Tothom baixà al cementiri i es resà el respons pels difunts. Després, mossèn Melitó ensenyà les obres que s'han hagut de fer per a mantenir la bella església romànica, sobretot a la teulada. Anàrem també cap a Santa Maria de Matamala, on semblantment s'han hagut d'arreglar els degoters de l'església. El lloc és deliciós. La placeta és una balconada enmig de les muntanyes verdes i ocre de la vall. Cap a occident la posta de sol entre boires fines fou espectacular.

Gombrèn. El dia 9 de novembre, mossèn rebia el bisbe al davant de l'altar de sant Francesc Coll, el fill més il·lustre de la parròquia. La comunitat de les Dominiques de l'Anunciata animava la celebració. La gent escoltava devotament l'homilia.

Vinyoles. Al migdia érem a la parròquia, que celebrava la festa major. Anava arribant la gent que hi té les seves arrels. Ambient festiu. Missa cantada amb alegria. I, en sortint, coca de festa. Durant una bona hora el prelat estigué amb la gent a la placeta de l'antiga rectoria. Magnífic mirador, amb el Lluçanès al fons.

Obertes les inscripcions al segon quadrimestre de l'Institut de Ciències Religioses

Redacció

De cara al segon quadrimestre, que comença pel febrer, l'Institut de Ciències Religioses de Vic té obertes les inscripcions fins al dia 2 del mes vinent. Podeu trobar-hi temes propis de les ciències religioses: Misteri de Déu, Antropologia Teològica, Cristologia, Pentateuc i Llibres històrics, Escatologia. A més, hi podeu trobar les següents assignatures en referència al curs de Cultura i Art:

–**Pensament Medieval II.** Continuarem amb l'estudi de la filosofia medieval, que contribueix a donar resposta a problemes ben candents de l'actualitat, com ara la relació entre fe i raó, el diàleg interreligiós o bé l'estret vincle entre el pensament i les arts.

–**Arxius i fonts documentals.** L'Arxiu Diocesà de Vic ens permet d'endinsar-nos en la història de la nostra cultura. Entre altres joies, veurem un pergami documental de l'any 872 o un pergami literari del darrer quart del segle VIII. La informació i la documentació dels arxius i fons antics que es conserven són un reflex de la vida i l'activitat de l'Església i de la nostra societat.

–**Cant i litúrgia.** La música i sobretot el cant són part integrant de la litúrgia i expressen de manera bella la fe de l'Església. Farem un recorregut per la història de la música i el cant litúrgics. Els principals actors: poetes, compositors, directors de cor, corals, cantors, salmistes, orga-

nistes, altres instrumentistes, enregistraments.

–**El monestir de Ripoll.** Farem un estudi sobre els monestirs de Catalunya i la seva importància en l'estructuració del territori català medieval tot acostant-nos a la figura de l'abat Oliba i del monestir de Ripoll. Comprendrem l'estreta relació entre l'art i la fe. Ens aproparem al monacat, a l'orde benedictí, a la Bíblia de Ripoll i als grans monestirs catalans. Acabarem el curs amb una visita al monestir de Sta. Maria de Ripoll.

–**La portalada de Ripoll.** S'aprofundirà en les seves referències bíbliques, tenint com a clau de lectura el rerefons cristològic, eclesial i apocalíptic de tota ella. Descobrirem la «Bíblia en pedra», el context de l'estructura arquitectònica, seguirem algunes escenes del Pentateuc i alguns episodis de David i Salomó, acabant amb les visions de Daniel i el seu paral·lelisme amb el profeta Jonàs.

–**Llatí medieval.** Durant més de vint segles la llengua llatina s'ha utilitzat en la tradició occidental, i molt especialment dins l'Església. Es treballarà un text escrit en aquella llengua a fi d'analitzar-lo de forma comprensiva i extreure'n el contingut substancial.

Més informació: Seminari, ronda Camprodon, 2, 08500 Vic; www.iscrvic.org; secretaria@iscrvic.org; 938861555.

La mediació del Papa, crucial per a l'acostament entre EUA i Cuba

Redacció

El papa Francesc va jugar un paper clau en els contactes secrets que van mantenir durant mesos delegacions d'EUA i Cuba per a iniciar un procés de normalització de les relacions bilaterals, trencades des de 1961.

El Summe Pontífex «es complau vivament» per l'anunci del restabliment de les relacions entre els Estats Units i Cuba, «amb la finalitat de superar, per a l'interès dels respectius ciutadans, les dificultats que han marcat la seva història». Així ho va confirmar el portaveu del Vaticà, Federico Lombardi, en un comunicat remès als mitjans minuts després que els presidents d'EUA, Barack Obama, i de Cuba, Raúl Castro, agraïssin el suport del Sant Pare per a facilitar el diàleg entre aquests dos països. Obama va destacar la implicació «personal» del papa Francesc en el procés de negociacions entre el seu país i Cuba per a iniciar una normalització de les relacions diplomàtiques bilaterals.

La Conferència de Bisbes Catòlics de Cuba (COCC) ha emès un breu comunicat en el qual es congratula de la notícia. Els bisbes cubans agraeixen al Senyor que, ja en vigílies del Nadal, des de l'àmbit polític s'obren nous horitzons d'esperança que il·luminen la vida del poble cubà, ja que la distensió i les bones relacions entre pobles tan propers són el fonament d'un futur prometedor.

Sobre el tema específic de la mediació del papa Francesc, el qual, juntament amb el govern del Canadà, s'ha implicat directament en aquest acord, el comunicat, signat pel Secretariat General de la COCC, expressa la seva especial gratitud al Pontífex. Finalment, els bisbes cubans demanen que la voluntat manifestada pels presidents contribueixi al benestar material i espiritual del poble de Cuba.

Per la seva banda, la Conferència de Bisbes Catòlics dels Estats Units (USCCB, per les seves sigles en anglès), que ha estat una constant promotora de la reobertura de relacions entre EUA i Cuba, a través d'un comunicat signat per Mons. Oscar Cantú, president del Comitè sobre Justícia Internacional i Pau, també va expressar la seva satisfacció per l'anunci de l'alliberament de presos en tots dos països i pel retrobament de nacions tan properes.

El secretari d'Estat Vaticà ha recordat que la implicació de l'Església en el restabliment de relacions entre les dues nacions té arrels profundes, recordant el missatge de Joan XXIII i els viatges de Joan Pau II i de Benet XVI a l'illa. El cardenal Parolin ha destacat que s'han necessitat molts anys de «treball, paciència i petits passos». I afirma que va tenir una gran importància la carta que el Papa va enviar als dos presidents, «per convidar-los a superar les diferències existents entre els dos països i trobar un punt de trobada».

L'article

Maratons i maratons

Climent Forner, prev.

«Marató» és una paraula que, per antiga que sigui (grega), s'ha posat de moda a partir de les modernes Olimpíades de l'any 1896. Avui tot són maratons o curses pedestres, encara que potser no arribin als 42' 192 km tradicionals. I de les televisives, què me'n dieu? Quin èxit les anuals de TV3, com la darrera, dedicada a les malalties del cor! La gent s'hi aboca d'una manera prodigiosa i el resultat econòmic que se'n treu amb vista a projectes filantròpics és espectacular. ¿Voleu dir que hi ha gaires països al món, petits com el nostre (o ni que siguin més grans), capaços de promoure campanyes tan exitoses com aquestes? Això vol dir que Catalunya creu molt en si mateixa, en el seu enorme potencial humanitari. Ah, si hi cregués també políticament, amb el cap i amb el cor! (I amb la butxaca, que deia aquell.)

També la humanitat sencera hauria de creure molt més en si mateixa (que hi creu ben poc), si vol superar-se i millorar-se en tots els aspectes, no sols els clínics. Ens lamentem de les injustícies escandaloses, de les violències bèl·liques i domèstiques, de les desigualtats socials, de la tragèdia de la fam, dels perillosos canvis climàtics, etc., però què fem per erradicar tals mals? Sens dubte que els poders polítics i econòmics, començant pels organismes mundials com l'ONU, són els primers que s'hi haurien d'implicar a fons, no sols amb paraules. Però alerta: tots els humans, tots, per activa o per passiva, som corresponsables de la marxa del món. No ho sembla, però és així, tal com tots els membres del nostre cos, per insignificants que siguin com els dits petits dels peus, són corresponsables de la seva salut global. Formem part del cosmos, som el cosmos. I si, a més, som cristians, hem de creure en el cos místic de Crist —l'Església—, del qual també formem part, de manera que no hi valen excuses de mal pagador: «Jo, què hi puc fer, pobre de mi! Això depèn dels polítics, dels governants, del papa, dels bisbes...» Ah, sí?, i de mi, no? Càritas, Mans Unides i altres institucions semblants no es cansen, avui potser com mai, d'anar furgant les nostres consciències a fi de despertar-hi el sentiment i el compromís de la solidaritat, i és molt d'admirar i agrair el que fan. Però... No hi ha dubte que la caritat i la justícia són dos conceptes tan diferents que no es poden confondre; al contrari. La beata mare Teresa de Calcuta ens ho recordava prou mentre no deixava de besar les nafres dels leprosos. I és que l'amor no té límits. Només que cadascun de nosaltres encengués un llumí, tan sols un llumí, la nit no seria tan fosca. Quina Església volem i fem? Del Regne de Déu, no en som tots militants?

Sant Pau parlava de l'atletisme cristià com a model d'esforç, sacrifici... Som atletes que correm a l'estadi cap a la santedat, la meta final; no en espera de diners ni de fama, sinó de la corona immerescuda de la glòria.

El llibre

Dues aportacions des de Vacarisses

Sebastià Codina

Mn. Sebastià Codina i Padrós, nascut a Múnter l'any 1929, és rector de Vacarisses des de l'any 1968 i fill predilecte d'aquest municipi des de l'any 2001. Aquest any 2014 que hem deixat, Mn. Sebastià ha recollit en dos llibres el seu pensament.

El primer es titula *Jesús de Natzaret, una dreuera que condueix a Déu*, amb una sèrie de comentaris casolans sobre el missatge cristià, tractant diversos punts de la Bona Nova amb l'estil personal del rector de Vacarisses. L'obra comença amb una carta a Jesús de Natzaret en «els 2000 anys del teu naixement».

L'altre llibre es titula *Pensaments caçats al vol*, recull dels articles publicats a la revista *Vacarisses, balcó de Montserrat*, començant per la seva salutació com a rector el 5 de maig de 1968. Els pensaments estan ordenats alfabèticament.

Glossa

La llibertat cristiana

Romà Casanova, bisbe de Vic

El concepte i la realitat de la llibertat cristiana és bo tenir-los ben presents. Encara més, si és possible, en aquest moment en què les arrels cristianes de la nostra cultura comencen a desdibuixar-se i ens cal donar testimoniatge de la nostra fe amb les paraules i els fets que manifesten la llibertat cristiana que hem rebut com un do.

La fe cristiana porta en el seu si el concepte de la llibertat. La gran «novetat» que porta el missatge evangèlic quan és acceptat en el cor de les persones i dels pobles és el de la «llibertat cristiana». Sant Pau deia ben clar als cristians de Galàcia: *Vosaltres, germans, heu estat cridats a la llibertat* (5,13). I el Concili Vaticà II defineix la condició del cristià sota l'aspecte de la llibertat: «Aquest poble té per condició la dignitat i la llibertat dels fills de Déu, en els cors dels quals l'Esperit Sant habita com en un temple. Té per llei el manament nou d'estimar com el mateix Crist ens ha estimat» (LG, 9).

No hi ha persona més lliure que un cristià. No hi ha cap altre àmbit de més llibertat que l'Església

El qui acull de cor l'Evangeli experimenta la llibertat dels fills de Déu, la que dona l'Esperit Sant. No es tracta de

la llibertat que entén el món, sinó de quelcom molt més profund, que neix del més pregon del cor i que ningú no pot prendre. És la llibertat dels màrtirs de tots els segles i de tots els temps, també ara en els nostres temps. És la llibertat dels cristians perseguits que, quan els fan escollir entre tots els seus béns i la llibertat cristiana, opten per aquesta llibertat perdent-ho tot, excepte la font de la seva llibertat: la fe en Jesucrist.

No hi ha persona més lliure que un cristià; ens cal recordar el testimoniatge dels sants. No hi ha cap altre àmbit de més llibertat que l'Església. Tota realitat que no compleixi això és un succedani de l'autèntica Església. La llibertat és el do de Crist: *Crist ens ha alliberat perquè siguem lliures* (Ga 5,13). La lluita per la llibertat personal és una tasca pròpia de tot cristià. El nostre gran enemic és el pecat, que ens aparta del camí de l'amor i que, de vegades, ens fa caure en el parany de la falsa llibertat. Ens diu sant Pau: *Mireu que aquesta llibertat no sigui un pretext per a satisfer els desigs terrenals. Més aviat, per l'amor, feu-vos servents els uns dels altres. En efecte, tota la Llei troba la seva plenitud en un sol precepte: Estima els altres com a tu mateix* (Ga 5,14). La vocació a la llibertat del cristià és la més exigent de totes perquè porta a l'amor, a donar la vida per Déu i pels germans. I això sols és possible si ens deixem portar per l'Esperit de Déu, l'Esperit d'Amor, l'Esperit dels fills de Déu.

